

Skadedyr i vinterraps under blomstring

Under blomstringen kan der være behov for at bekæmpe skulpesnudebiller og skulpegalmug i vinterraps. De senere år har angrebene været overvejende svage. Ved kraftige angreb af skulpegalmug kan der ikke opnås en effektiv bekæmpelse med én sprøjtning.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development'

Bekæmpelse af skulpesnudebiller

Skulpesnudebillerne søger ind i vinterrapsmarkerne fra begyndende blomstring. De skader ved at skabe indfaldsveje for skulpegalmuggene. Den vejledende bekæmpelsestærskel for skulpesnudebiller er 6 biller pr. plante. Skulpesnudebillerne falder tit af, når planterne berøres, så ryst evt. planterne ned i en bakke el.lign. Skulper under 2 cm kan angribes af skulpegalmug alene uden hjælp fra skulpesnudebiller.

I Tyskland er der i en del tilfælde fundet resistens hos skulpesnudebiller mod pyrethroider, mens forekomsten af evt. resistens i Danmark først bliver undersøgt i år. For at forsinke resistensudviklingen anbefales bekæmpelse kun udført ved behov.

Bekæmpelse af skulpegalmug

Bekæmpelse af skulpegalmug anbefales kun, hvis man har erfaring for mere udbredte angreb på ejendommen (mange gule til brune opspringende skulper). I de fleste marker ses angreb kun i de yderste 1-2 meter af marken. Har man erfaring for mere udbredte angreb i vinterraps på ejendommen, foretages en bekæmpelse i hele marken ved begyndende flyvning af skulpegalmug. Skal der opnås en tilfredsstillende bekæmpelse ved mere udbredte angreb, er der behov for i alt 2-3 velplacerede behandlinger med omkring 5-6 dages mellemrum. Dette skyldes rapsens hurtige vækst, hvor ny vækst ikke er beskyttet (kontaktmidler), og galmuggens flyvning over en længere periode (3-4 uger).

Er første generation bekæmpet tilfredsstillende, er der ikke behov for bekæmpelse af anden generation ca. 4 uger senere.

Forventet flyvetidspunkt for skulpegalmug (oftest omkring begyndende blomstring) kan følges på [Landbrugsinfo.dk](#). Denne temperaturmodel oplyser kun om forventet flyvetidspunkt og siger ikke noget om angrebsstyrken. Antallet af skulpegalmug vil blive fulgt via gule fangbakker på et begrænset antal lokaliteter i 2014, men antallet af lokaliteter med fangbakker er ikke tilstrækkeligt til at angive bekæmpelsesbehovet.

Doser og midler

Der findes kun få forsøg med nedsatte doser mod skadedyr i raps. Da rapsen (uanset dosis) ret hurtigt er ubeskyttet, anbefales det mod skulpesnudebiller og skulpegalmug at anvende nedsatte doser - dvs. 50-75 pct. af normaldosering. Vær opmærksom på, at normaldosering af Fastac 50 mod skadedyr i raps efter revurderingen er nedsat fra 0,25 til 0,15 l pr. ha, hvorfor det ikke anbefales at reducere dosis for dette middel. Cythrin 500 indeholder det samme aktivstof som i Cyperb 100/Cyperb 100 EW, blot er indholdet af aktivstof højere (500 g/l).

I tabel 1 ses en oversigt over normaldoseringer for godkendte midler i raps. Det fremgår, at såfremt man ikke har midler på lager, så er Karate og Biscaya efterfulgt af Fastac de billigste løsninger med de nye afgifter.

Tabel 1. Normaldoseringer for godkendte skadedyrsmidler i raps.

	Fastac 50	Karate 2,5 WG	Cyperb 100/ Cyperb 100 W	Cythrin 500	Nexide CS	Biscaya
Skulpesnudebiller	0,15	0,3	0,25	0,05	0,06	0,3
Skulpegalmug	0,15	0,3	0,25	0,05	0,06	-
Max. antal behandlinger pr. vækstsæson i raps	2	3	1	1	3	1
Pris, kr. pr. normaldosering (inkl. ny afgift, ekskl. moms)	96**	137	417-422	401	392	146

** Normaldosering er efter revurderingen nedsat fra 0,25 til 0,15 l pr. ha, hvorfor det ikke anbefales at reducere dosis af dette middel.

Skulpesnudebiller: Biscayas effekt mod skulpesnudebiller er på niveau med de øvrige godkendte midler. Mavriks effekt mod skulpesnudebiller er ikke dokumenteret i forsøg, men firmaet oplyser, at der er en tilfredsstillende effekt. Avaunt har ifølge firmaet også nogen effekt på skulpesnudebiller. Effekten af Plenum er ikke kendt.

Skulpegalmug: Biscaya, Mavrik, Plenum 50 WG og Avaunt er ikke godkendt mod skulpegalmug, fordi der ikke foreligger tilstrækkeligt med forsøg, hvor effekten er belyst. Bayer oplyser dog, at der er udført 3 tyske forsøg med skulpegalmug, hvor Biscaya har haft god effekt mod skulpegalmug. Du Pont oplyser, at Avaunt også har relativ god effekt på skulpegalmug, mens Makhteshim Agan oplyser, at de ikke kender effekten af Mavrik mod skulpegalmug. I et enkelt forsøg fra Litauen har Mavrik dog haft god effekt mod skulpegalmug. Effekten af Plenum 50 WG mod skulpegalmug kendes ifølge firmaet ikke.

NB. Avaunt og Plenum 50 WG må senest anvendes i st. 59 (første gule kronblade synlige).

Hensyn til bier

Pyrethroider må over blomstrende planter kun udbringes uden for biernes flyvetid, dvs. i perioden ca. kl. 21-03 (sommertid) - tjek altid marken for bier, før en bekæmpelse foretages. Af de viste midler i tabel 1 må kun Biscaya udsprøjtes hele døgnet, da det er uden bimærke.

Glimmerbøsser

Ved begyndende blomstring er bekæmpelse af glimderbøsser oftest ikke længere aktuel. Se yderligere om glimderbøsser i [Plantenty nr. 981, 2014](#).

Billede 1. Skulpesnudebille.

Billede 2. Skulper angrebet af skulpegalmyg.

Billede 3. Larver af skulpegalmyg i skulpe.

Kontakt din lokale rådgivningsvirksomhed, hvis du vil vide mere om dette emne.